

Satiksmes ministrija

Informatīvais ziņojums **“Ceļvedis piektās paaudzes (5G) publisko mobilo** **elektronisko sakaru tīklu ieviešanai Latvijā”**

Zita Kanberga
Sakaru departamenta direktore

2020.gada 30.janvāra Informācijas sabiedrības padomes sēde

Satiksmes ministrija

Informatīvā ziņojuma izstrādes pamatojums

Eiropas Komisijas paziņojumi:

1. «**Konkurētspējīga digitālā vienotā tirgus savienojamība. Virzība uz Eiropas Gigabitu sabiedrību**», kas nosaka vienu no stratēģiskajiem mērķiem – līdz 2025. gadam visās pilsētu teritorijās un gar visām sauszemes transporta maģistrālēm jābūt nepārtrauktam piektās paaudzes jeb **5G** mobilo sakaru pārklājumam.
2. «**5G Eiropai. Rīcības plāns**», kurā ieteikts dalībvalstīm izstrādāt **5G** ieviešanas ceļvežus, lai veicinātu **5G** ieviešanu Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Satiksmes ministrija

Informatīvais ziņojums ietver

Informatīvajā ziņojumā ir apkopota informācija, kas saistīta ar *5G* mobilo sakaru tīklu ieviešanu:

1. radiofrekvenču spektra pieejamība *5G* nodrošināšanai.
2. *5G* infrastruktūras izvēšanas aspekti pilsētās, ietverot informāciju par pilsētām, kurās atbilstoši Savienojamības paziņojumam jāizvērš *5G* mobilo sakaru tīkls līdz 2025.gadam.
3. galvenie sauszemes transporta ceļi, kas vienlaicīgi ir Eiropas transporta tīkla (*TEN-T*) ceļi, gar kuriem līdz 2025.gadam jānodrošina *5G* mobilo sakaru pieejamība.
4. informācija par pieejamiem finanšu atbalsta mehānismiem.

Satiksmes ministrija

Radiofrekvenču spektra pieejamība

Eiropas Savienības (ES) līmenī ir identificētas trīs radiofrekvenču spektra joslas *5G* izvēršanai ES dalībvalstīs:

- mobilo sakaru operatoriem Latvijā pieejamās radiofrekvenču spektra joslas ir izmantojamas *5G* mobilo sakaru nodrošināšanai, jo piešķirtās lietošanas tiesības ir tehnoloģiski neitrālas.
- **3,5 GHz** (3400 – 3800 MHz) – Latvijā ir pieejama un piešķirta mobilo sakaru operatoriem *5G* mobilo sakaru nodrošināšanai jau no 2019.gada 1.janvāra.
- **700 MHz** – Nacionālais radiofrekvenču plāns (ar 2019.gada 11.jūnija grozījumiem) paredz joslas pieejamību mobilo sakaru vajadzībām no 2022.gada 1.janvāra, ņemot vērā radiofrekvenču spektra koordinācijas problemātiku ar Krievijas Federāciju un to, ka līdz 2021.gada 31.decembrim spēkā ir televīzijas apraides tiesības SIA «Tet». Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 2020.gadā rīkos **izsoli** radiofrekvenču spektra joslas lietošanas tiesību piešķiršanai.
- **26 GHz** –Nepieciešama radiofrekvenču joslas 26 GHz pārplānošana, izstrādājot grozījumus Nacionālajā radiofrekvenču plānā. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija plāno tuvākajā laikā aktualizēt šo jautājumu Radiofrekvenču spektra resursu izmantošanas koordinācijas darba grupā.

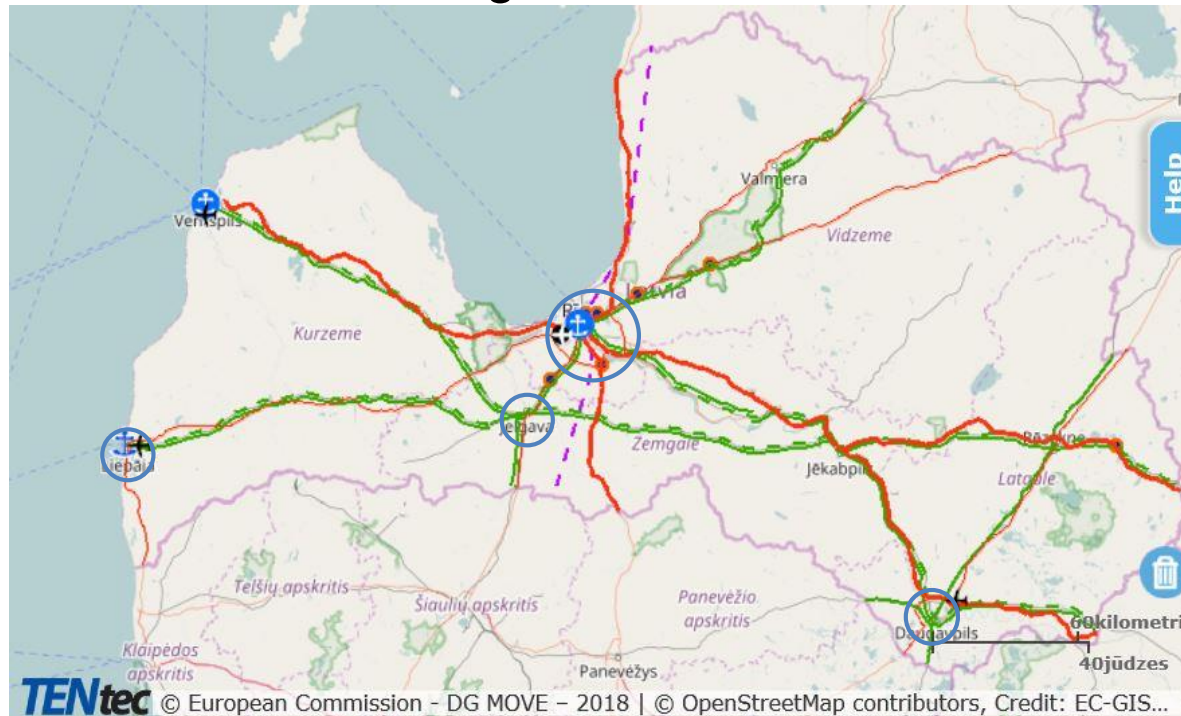

Satiksmes ministrija

5G gar ceļiem un lielākajās pilsētās līdz 2025.gadam

- Eiropas transporta tīkla (TEN-T) autoceļi un dzelzceļi, ieskaitot lidostu un ostu mezglpunktus.
- Pilsētas ar vismaz 50 000 iedzīvotājiem (Rīga, Daugavpils, Liepāja, Jelgava), kurās jākoncentrē 5G izvēršana līdz 2025.gadam.

Satiksmes ministrija

Via Baltica kā viens no indikatīvajiem 5G koridoriem, kas varēs pretendēt uz Eiropas Savienības (CEF)

European Commission

5G Cross-border Corridors for Connected and Automated Mobility

- Testing and pre-deployment
- Indicative 5G corridors for CEF funding

Satiksmes ministrija

5G gar *Via Baltica*

1. 2018.gada septembrī Baltijas valstu ministri parakstīja **saprašanās memorandu** par savienotās un automatizētās braukšanas attīstību, kā arī *4G* un *5G* tehnoloģiju attīstību uz *Via Baltica* ceļa *Via Baltica* (E67) posmā Tallina (EE) - Rīga (LV) - Kauņa (LT) - Lietuvas / Polijas robeža.
2. **2019.gadā notikušas 3 sanāksmes** par transporta nozares ministru 2018.gada septembrī parakstītā **saprašanās memoranda mērķu izpildi**.
3. Izstrādāta **ceļakarte**.
4. Paredzēta arī turpmāka **sadarbība un koordinācija**, lai izvēlētie risinājumi būtu savstarpēji savietojami.

Satiksmes ministrija

Finanšu atbalsta mehānismi

1. **Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)** - izpētei un tehnoloģiju attīstībai; vietējo, reģionālo transporta, telekomunikāciju un enerģētikas tīklu un tiem piekļaujošās infrastruktūras attīstībai.
2. **Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (*Connecting Europe Facility - CEF*)** – infrastruktūras attīstībai; līdzfinansējums 30%; 50% ja projektam ir pārrobežu dimensija; 75% ja projekta ietvaros īsteno sociālekonomisko virzītājspēku gigabitu savienojamību.
 - **5G4EU** - EK plāno izveidot jaunu apakšprogrammu; pašvaldību iniciētiem projektiem **5G** pakalpojumu nodrošināšanai vietās, kur tuvāko gadu laikā nav plānots izvērst 5G. Līdzfinansējums 30%, nodrošinot pakalpojumu vismaz 10 gadus).
3. **«Apvārsnis 2020»** - ES pētniecības un inovāciju atbalsta programma.
4. **InvestEU** - viens no mērķiem ir investīcijas ilgtspējīgā infrastruktūrā, tajā skaitā lai izpildītu digitālās programmas platjoslas savienojamības mērķus.
5. **Eiropas platjoslas infrastruktūras savienošanas fonds (*Connecting Europe Broadband Fund – CEBF*)** - mazapjoma platjoslas projektu finansēšanai.

Satiksmes ministrija

Turpmākā rīcība

1. Pārnemot direktīvas Nr. 2018/1972/ES prasības līdz 2020.gada 21.decembrim tiek izstrādāts jauns likumprojekts, kurā paredzēts iekļaut nosacījumus vienkāršotai 5G tuvas darbības bezvadu piekļuves punktu uzstādīšanai, tādējādi mazinot administratīvo slogu.
2. Notiek darbs pie esošās infrastruktūras koplietošanas un jaunas infrastruktūras izbūves.
3. **Pašvaldības tiek aicinātas, izstrādājot teritoriālos plānojumus, ņemt vērā Satiksmes ministrijas un elektronisko sakaru komersantu ieteikumus saistībā ar 5G izvēršanai nepieciešamās infrastruktūras izvietojumu.**
4. Lai veicinātu piemērotas fiziskās infrastruktūras būvniecību elektronisko sakaru nodrošināšanai **iekšējās**, Satiksmes ministrija sadarbībā ar elektronisko sakaru nozares pārstāvjiem plāno sniegt Ekonomikas ministrijai **priekšlikumus projektēšanas tehniskajām prasībām būvēm iekļaušanai būvnormatīvā.**

Satiksmes ministrija

Paldies par uzmanību!

